

SEMIO

IM LABOR DER MODERNE: OVID, METAMORPHOSEN II

• TEXTE ZUR VORLESUNG •
28. APRIL 2022

PROF. DR. JÜRGEN PAUL SCHWINDT
UNIVERSITÄT HEIDELBERG

VORSPIEL MIT FAUN ODER WIE DAS MUSISCHE IN DIE WELT DER *METAMORPHOSEN* KOMMT

I. *Ov. met.* 1, 668–723

(P. Ovidi Nasonis *Metamorphoses* recognovit breuique adnotatione critica instruxit R.J. TARRANT, Oxford 2004)

Nec superum rector mala tanta Phoronidos ultra
ferre potest natumque uocat quem lucida partu
Pleias enixa est letoque det imperat Argum. 670
parua mora est alas pedibus uirgamque potenti
somniaferam sumpsisse manu tegumenque capillis.
haec ubi disposuit, patria Ioue natus ab arce
desilit in terras. illic tegumenque remouit
et posuit pennas; tantummodo uirga retenta est. 675
hac agit ut pastor per deuia rura capellas
dum uenit abductas et structis cantat auenis.
uoce noua captus custos Iunonius ‘at tu,
quisquis es, hoc poteris mecum considerare saxo,’
Argus ait; ‘neque enim pecori fecundior ullo 680
herba loco est, aptamque uides pastoribus umbram.’
sedit Atlantiades et euntem multa loquendo
detinuit sermone diem, iunctisque canendo
uincere harundinibus seruantia lumina temptat.
ille tamen pugnat molles euincere somnos 685
et, quamuis sopor est oculorum parte receptus,
parte tamen uigilat. quaerit quoque (namque reperta
fistula nuper erat) qua sit ratione reperta.
Tum deus ‘Arcadiae gelidis in montibus’ inquit
‘inter Hamadryadas celeberrima Nonacrinas 690
Naias una fuit; nymphae Syringa uocabant.
non semel et Satyros eluserat illa sequentes
et quoscumque deos umbrosa que silua ferax que
rus habet. Ortygiam studiis ipsaque colebat
uirginitate deam; ritu quoque cincta Dianae 695
falleret et posset credi Latonia, si non
corneus huic arcus, si non foret aureus illi.
sic quoque fallebat. redeuntem colle Lycaeo
Pan uidet hanc pinuque caput praecinctus acuta

talia uerba refert'—restabat uerba referre, 700
et precibus spretis fugisse per auia nympham
donec harenosi placidum Ladonis ad amnem
uenerit; hic illam cursum impredientibus undis
ut se mutarent liquidas orasse sorores;
Panaque, cum prensam sibi iam Syringa putaret, 705
corpore pro nymphae calamos tenuisse palustres;
dumque ibi suspirat, motos in harundine uentos
effecisse sonum tenuem similemque querenti;
arte noua uocisque deum dulcedine captum
'hoc mihi conloquium tecum' dixisse 'manebit' 710
atque ita disparibus calamis compagine cerae
inter se iunctis nomen posuisse puellae.
talia dicturus uidit Cyllenius omnes
succubuisse oculos adopertaque lumina somno.
supprimit extemplo uocem firmatque soporem, 715
languida permulcens medicata lumina uirga;
nec mora, falcato nutantem uulnerat ense
qua collo est confine caput, saxoque cruentum
deicit et maculat praeruptam sanguine rupem.
Arge, iaces, quodque in tot lumina lumen habebas 720
extinctum est centumque oculos nox occupat una.
excipit hos uolucrisque suae Saturnia pennis
conlocat et gemmis caudam stellantibus implet.